

Ordna och Vårda

föreningssarkiven

Nr 1 2007

Besök vår hemsida www.foreningsarkiven.a.se

I detta nr

- **Lycklig utveckling av FSL:s kurser**
- **Ordföranden har ordet**
- **Arkivansvariga behövs**
- **Arbetarrörelsen arkiv och bibliotek**
- **Välkommen till FSL:s årsmöte**
- **ASL viktigt tema på konferens**

Ordna och Vårda
föreningssarkiven
ges ut av

**FÖRENINGSSARKIVEN I
STOCKHOLMS LÄN**

Postadress

Stockholms Stadsarkiv
Box 22063 10422 Stockholm

Besöksadress

Kungsklippan 6
Tel. 08-508 283 42
Fax 08-508 283 01
Mobil 0733-864127

Hemsida: www.foreningsarkiven.a.se
E-post: info@foreningsarkiven.a.se

Ansvarig utgivare: Uno Sköld
Redaktion: Arnold Härmark
Hans Österberg

Lycklig utveckling av FSL:s kurser

Meningen med vår förening FSL - vår vision - är att alla föreningar eller i varje fall så många som möjligt skall ta hand om sina handlingar på ett bra sätt. Föreningen behöver kunskap om vad som hänt och för eftervärlden ger handlingarna översättlig kunskap om liv och kultur.

Visionen blir verklighet?

Men hur skall visionen bli verklighet? FSL:s arkivarier vill hjälpa föreningarna och har den expertis, som behövs. Det finns dock flera tusen föreningar i länet och de har helt enkelt inte möjlighet att t ex besöka varje förening. Men det finns kloka personer i föreningarna. Att hjälpa dem till självhjälp är en uppgift för FSL. Kurser är ett viktigt medel för denna.

Lyckad utveckling av kurser

FSL:s kursverksamhet har utvecklats på ett lycklig sätt. Antalet kurser har ökat med 300% från 6 kurser 2004 till 21 kurser 2006. De flesta av de sistnämnda kurserna är grundkurser men tre fotokurser har också ägt rum. Antalet kursdeltagare har vuxit på motsvarande sätt. Från 65 år 2004 till 181 år 2005 till 260 år 2006.

Föreningar av många slag

Deltagarna kommer från alla typer av föreningar. Folkrörelsearkiv, hembygdsföreningar, idrottsföreningar, handikappföreningar, scouter m fl. är representerade.

Kurserna får bra betyg

Ett gott betyg är att 75% av deltagarna velat fortsätta sin utbildning i vilket detta år resulterade i 6 fortsättningskurser. Varje kurs följs av en utvärdering. Det framgår av denna att 99% av kursdeltagarna är mycket nöjda.

Fler kurser

Framtiden innebär fler kurser och fler typer av kurser. En ny kurs som gäller personarkiv planeras för 2007. En kurs i forskningsteknik, som passar för föreningar, är också på planeringsstadiet.

Professionella arkivarier är lärare

Förtjänsten för våra framgångsrika kurser tillkommer våra skickliga lärare och professionella arkivarier: Urban Johansson, Göran Johansson och Hans Hällgren tillsammans med vår administratör Eva Wetterborg.

Beställ kurskatalogen

Ring till FSL:s kansli och beställ kurskatalogen för 2007.

Ordföranden har ordet

Det är kanske lite speciellt att våra medlemmar inte är den grupp som vi direkt vänder oss till med vår verksamhet. Bara delvis, för självklart är ni berörd och mycket viktig. Vår viktigaste målgrupp är de ca 5000 lokala föreningarna i länet och de nås inte av detta Ordna och Vårda. Det är här verksamheten bedrivs och det är här dokumentationen finns som vi vill skall sparas för framtiden. Jag förutsätter att alla distriktsorganisationer delar den åsikten likväl som jag förutsätter att samma sak gäller för alla arkivarbetare, oavsett vilken nivå man arbetar eller i vilken organisation.

Du som representerar en distriktsorganisation bör ha ett intresse av att organisationens historia blir bevarad. Du har ju blivit vald / utsedd av ombud från de lokala föreningarna. Tidigare och kanske fortfarande är du verksam lokalt. Visst är det en viktig verksamhet föreningen utför? Viktig för medlemmarna och för samhället. Det måste vara ett värde i att organisationens viktiga del i samhällsupbyggnaden finns bevarad liksom den roll de förtroendevalda utfört på det lokala planet.

Enligt lag skall kommunala handlingar sparas. I alla tider har dock de kommunala besluten först diskuterats och manglats i de lokala partiorganisationerna. Det borde vara av historiskt intresse att även den delen i den demokratiska processen finns bevarad.

Oavsett om du sitter i en distriktsstyrelse, jobbar på ett distriktskansli, är politiker, kommunanställd eller arkivarie är min önskan att ni och vi på olika sätt arbetar för att den lokala historien inte försvinner utan blir bevarad för framtiden.

Sedan den 6/10 1994 har jag varit föreningens ordförande. Jag kommer nu att avgå vid årets årsmöte. Det har varit en mycket intressant och givande tid som gett mig mycket och förhoppningsvis har jag även tillfört något. Jag ber att få tacka alla för det fina samarbetet under åren och det förtroende jag fått genom att få inneha denna ordförande post. Ett särskilt tack till Eva på vårt kansli som är en mycket stor tillgång för organisationen. Sedan vill jag säga att jag inte tänker lämna arkivvården. Jag hoppas jag ännu ett tag får förtroendet att vara verksam i Vallentuna Folkrörelsearkiv och så har jag min släktforskning.

Tack alla ni för fina år

Med vänlig hälsning

Uno

Uno Skäld

Arkivansvariga behövs

Ansvaret för arkivfrågorna för föreningen ligger ofta inte uttalat på någon speciell person eller syssla. Här skulle man kunna åstadkomma mycket om man bara utsåg någon arkivansvarig inom föreningen/ föreningarna, antingen på årsmötet eller på ett styrelsemöte. FSL erbjuder varje arkivansvarig rådgivning och kontinuerlig information om kurser och annan möjlig hjälp.

Allt Du som arkivansvarig behöver göra är att meddela FSL:s kansli Din och Din förenings namn och adress. Allra enklast kan Du göra detta genom att klicka Dig fram på vår hemsida. Om Du anger Din E-postadress, så får Du snabbt all information via E-post.

Arbetarrörelses arkiv och bibliotek

ARAB har fyllt 100 år

Arbetarrörelsens arkiv och bibliotek (ARAB) är en fristående stiftelse med den svenska staten, Landsorganisationen i Sverige och Sveriges Socialdemokratiska Arbetareparti som huvudmän. Institutionen fyllde 100 år 2002 och är därmed den äldsta av sitt slag i Europa och sannolikt i världen. ARAB förenar arkiv, bibliotek och forskningsfrämjande verksamhet, med en egen tidskrift, ett forskningsråd, seminarier och publikationer.

Mer än 5000 arkiv

Arkiven dokumenterar hela den svenska arbetarrörelsens historia genom sina drygt 5000 arkiv från politiska, fackliga och andra organisationer och en mängd personarkiv från personer verksamma inom arbetarrörelsen. Vidare finns drygt 120 utländska arkiv. Omfångsrika samlingar av fotografier och diabilder, affischer, filmer, ljudupptagningar, fanor, märken och föremål förmedlar kompletterande historisk information. Varje år

tar institutionen emot ca 100 arkiv, både nya arkiv och kompletteringar samt stora leveranser genom sk fältarbeten. Fältarbete är en del av ARAB:s verksamhet och innebär service till arbetarrörelsens organisationer när det gäller att planera dokumenthantering och arkivering samt att ordna arkiv. Sammantaget förvaltar institutionen en historisk kulturskatt av nationellt och internationellt intresse.

Ett centralt bibliotek

Biblioteket är centralt vetenskapligt specialbibliotek och en välkänd och uppskattad länk i det svenska biblioteksväsendets kedja med sin inriktning på litteratur om arbetarrörelsen. Litteraturbeståndet speglar den fackliga och politiska arbetarrörelsens historia, teori och organisationer. Här finns de tryckta källorna till arbetarrörelsens historia, kongresstryck, protokoll, verksamhetsberättelser mm, fackförbundspressen och alla socialistiska rörelserstidningar och tidskrifter.

Ämnesmässigt är litteraturen dock långt mera vittförgrenad, biblioteket kan beskrivas som ett allmänt samhällsvetenskapligt bibliotek. Dessutom finns en stor samling svensk arbetarlitteratur.

Forskning en viktig uppgift

Den tredje uppgiften för ARAB är att främja forskning om arbetarrörelsens historia, t.ex. genom konferenser, seminarier, publikationer och deltagande i olika externa arbetsgrupper. En viktig uppgift i forskningssamarbetet är att ge handledare vid universitet och högskolor råd om forskningsområden, uppsatsämnen och seminarieplanering. För att öka kunskaperna om och intresset för arbetarrörelsens historia medverkar ARAB också i utställningar och ger ut tidskriften *Arbetshistoria*. För att sprida kännedom om historiskt källmaterial och litteratur anordnas gruppvisningar och dessutom medverkar ARABs personal även i kurser och undervisning.

Lars Gogman

Välkommen till

FSL:s årsmöte 20 mars 2007 kl 15

Lars Gogman, ARAB, kommer att visa oss runt och berätta lite om deras verksamhet. Efter förhandlingarna bjuds på förtäring. Programmet beräknas hålla på till ca 17.00.

Plats: Arbetarrörelsens Arkiv och Bibliotek
Upplandsgatan 4 (Nära Norra Bantorget)

ASL viktigt tema på konferens

Höstens konferens samlade 18 personer, som representerade 13 arkiv

Urban Johansson påpekade att ASL (Arkivregister Stockholms Län) nu fungerar bra. Därmed är det viktigt att alla hjälps åt så att det verkligen blir ett bra sökverktyg. Nu hittar man ASL på FSL:s hemsida. Där finns också registreringsblanketter mm.

Eva Wetterborg framhöll vikten av att informera föreningslivet om att FSL finns och vad vi kan hjälpa till med. De flesta föreningar är inte ovilliga att arkivera sitt material de vet bara inte hur, när och var de ska börja.

Hon fortsatte: Ett sätt att sprida information om oss är de kommunvisa utskicken till enskilda föreningar. Vi samarbetar med kommunarkivarien och erbjuder samtidigt ett datum för en arkivkurs. Vi har hittills provat i 3 kommuner, Huddinge, Lidingö och Norr-

tälje och vi kommer att ha en kurs i Södertälje under november. Det har fallit bra ut. Många har gått kurserna och det har också resulterat i ett större intresse. Flera har ringt, flera pärmar har sålts, någon ny medlem har tillkommit men framförallt hoppas vi ju på att vi dvs FSL, ska finnas någonstans i någons bakhuvud den dagen pärmarna hopar sig.

Här i Stockholms Län är ju tanken att föreningar ska arkivera sitt material i respektive kommunarkiv i de fall där det inte finns en fungerande

folkrörelseförening. Då är det naturligtvis viktigt att kommunarkivet har plats, tid och helst engagemang för dessa handlingar. Att det inte riktigt fungerar så i alla kommuner vet vi och vår avsikt är att försöka påverka politikerna i dessa kommuner att ta ett större ansvar.

Ett brev med medföljande enkät har skickats till kommunstyrelserna i respektive kommun. Så kan vi koncentrera oss på de kommuner där det fungerar dåligt.